

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa, 8 sierpnia 1954 r. Nr 13 Poz. 88—92

TREŚĆ:

88

ZARZĄDZENIE Nr 144
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 1 lipca 1954 r.

w sprawie organizowania szkół przodownictwa pracy i zasad wynagradzania pracowników szkolących robotników w tych szkołach.

(L. dz. D.XIII/6/...54)

W wykonaniu uchwały Nr 448 Prezydium Rządu z dnia 23 czerwca 1951 r. w sprawie ustroju szkolnictwa zawodowego (Mon. Pol. Nr A-59 poz. 776) oraz w związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 14 maja 1953 r. w sprawie organizowania szkół przodownictwa pracy i zasad wynagradzania pracowników szkolących robotników w tych szkołach (Mon. Pol. Nr A-52, poz. 584) i w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, zarządza się co następuje:

§ 1. 1. W celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych i zwiększenia wydajności pracy robotników, przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli obowiązane są organizować szkoły przodownictwa pracy.

2. Szkoły przodownictwa pracy należy przede wszystkim organizować w takich rodzajach wykonawstwa, w których:
1) wykonuje się roboty o dużej pracochłonności,
2) istnieją trudności przy wykonywaniu planowanej produkcji budowlanej,
3) wartość produkcyjna wykonywanych robót jest duża pod względem finansowym,

3. Zadaniem szkół przodownictwa pracy jest:
1) stosowanie i wprowadzenie nowych najbardziej oszczędnych i ekonomicznie uzasadnionych metod pracy,
2) doszkalanie robotników nie wykonujących norm i tych którzy mimo wykonywania norm lub ich przekraczania, nie osiągają wyników uzyskiwanych przez przodowników pracy,
3) podnoszenie jakości produkcji,
4) uzyskiwanie oszczędności rozchodowania surowców i materiałów.

4. Zasady organizacji szkół przodownictwa pracy oraz ramowy program nauczania podaje instrukcja stanowiąca załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 2. 1. Szkolenie w szkołach przodownictwa pracy w części teoretycznej (wykłady i pogadanki) prowadzi się bez odrywania szkolących i szkolonych od ich normalnych obowiązków, wynikających z zawartych z nimi umów o pracę, w zasadzie po godzinach pracy.

2. Upoważnia się dyrektorów centralnych zarządów wchodzących w skład Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli do wydawania w uzasadnionych przypadkach zezwoleń na zwolnienie pracownika szkolącego w szkołach przodownictwa pracy od jego normalnych obowiązków wynikających z zawartej z nim umowy o pracę.

§ 3. 1. Za szkolenie w szkołach przodownictwa pracy przysługuje szkolącemu wynagrodzenie, składające się:
1) z wynagrodzenia za godzinę szkolenia (zajęć) bez względu na ilość szkolonych,
2) z jednorazowej premii za wyniki szkolenia osiągnięte przez poszczególnych przeszkolonych robotników.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1 ustala się w wysokości godzinowej stawki osobistego zaszeregowania szkolącego z tym, że szkolący pracujący na akord otrzymuje stawkę akordową, a inni szkolący — stawkę czasową. Wynagrodzenie to przysługuje tylko w przypadku, gdy szkolenie odbywa się poza godzinami pracy (§ 2 ust. 1).

3. Wysokość jednorozowej premii, o której mowa w ust. 1 pkt. 2) wynosi od 50% do 100% kwoty odpowiadającej wzrostowi wynagrodzenia osiągniętego przez każdego wyszkolonego w wyniku szkolenia przez zwiększenie wydajności pracy, poprawy jakości itp. Wzrost wynagrodzenia oblicza się przez porównanie wynagrodzenia za pierwszy miesiąc po zakończeniu szkolenia z wynagrodzeniem za ostatni miesiąc przed rozpoczęciem szkolenia. Przy porównywaniu tych wynagrodzeń należy odliczyć dopłaty za pracę w godzinach nadliczbowych i inne stałe dodatki i wyprowadzić wysokość wynagrodzenia godzinowego przed i po szkoleniu. Wartość premii nie może przekraczać 100 zł za przeszkolenie jednego robotnika. Za podstawę obliczania premii przyjmuje się 200 godzin pracy miesięcznie.

Przykład: Wyszkolony osiągnął po potrąceniu dopłat za godziny nadliczbowe za pierwszy miesiąc po przeszkoleniu przy przepracowaniu 200 godzin 700 zł tj. 3,50 zł/godz.

Za ostatni miesiąc przed rozpoczęciem szkolenia zarobek jego przy 185 godzinach pracy wynosił 555 zł tj. 3,00 zł/godz. Różnica 0,50 zł/godz.

Wysokość premii przy stawce 50% wyniesie: ilość godzin w m-cu po szkoleniu × różnica zł/godz. × stawka w % — czyli 200 × 0,50 × 0,50 = **50,0 zł.**

4. W przypadkach, gdy szkolenie prowadzone jest w kierunku niewpływającym na wzrost wynagrodzenia (np. oszczędność materiałów, surowców, energii itp.) lub gdy poprawa wyników pracy powoduje wzrost wysokości wynagrodzenia nieproporcjonalnie mały w stosunku do korzyści ekonomicznych (np. usunięcie powstawania braków w końcowej fazie obróbki wartościowego wyrobu itp. wówczas premia (ust. 1 pkt 2) w zależności od poprawy wyników i ich ekonomicznego znaczenia wynosi od 30 do 100 zł za każdego wyszkolonego robotnika. Premia nie może przekroczyć miesięcznych oszczędności lub dodatkowych wartości uzyskanych w skutek poprawy wyników pracy przez poszczególnego przeszkolonego robotnika.

5. Wysokość premii, o której mowa w ust. 3 i 4, ustala kierownik zakładu pracy przy zawieraniu umowy o szkolenie, stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia.

6. W przypadku prowadzenia szkoły przez kilku przodowników pracy podział wynagrodzenia wynikający z premii należy ustalić proporcjonalnie do cza-

su zajęć przeprowadzonych ze szkolonym przez poszczególnych przodowników (szkolących).

§ 4. 1. Do pomocy szkolącym kierownik zakładu wyznacza konsultanta spośród personelu inżynieryjno-technicznego.

2. Zakres obowiązków konsultanta określa instrukcja stanowiąca załącznik Nr 1 do zarządzenia.

3. Za pełnienie obowiązków konsultanta przysługuje odrębne wynagrodzenie, którego wysokość uzależniona jest od warunków technicznych istniejących w zakładzie pracy, przygotowania i przeprowadzenia szkolenia oraz od wyników osiągniętych przez szkolonych.

Wysokość wynagrodzenia konsultanta składa się:

1) z wynagrodzenia za pomoc w prowadzeniu całości szkoły bez względu na ilość szkolonych i może wynosić od 10 do 15% wynagrodzenia wynikającego z osobistego zaszeregowania konsultanta.

2) z premii wynoszącej w I typie szkół przodownictwa pracy od 15 do 30%, a w II typie od 20 do 40% premii obliczonej wg postanowień § 3 ust. 1 pkt 2 za każdego wyszkolonego.

4. Wysokość wynagrodzenia i premii konsultanta za pomoc o której mowa w ust. 3 ustala kierownik zakładu pracy przy zawieraniu z konsultantem umowy o szkolenie, stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia.

§ 5. 1. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 i w § 4 ust. 3 pkt 1, wypłaca się szkolącemu po zakończeniu szkolenia w szkole przodownictwa pracy w najbliższym terminie wypłat wynagrodzenia za pracę.

2. Jednorazową premię, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i w § 4 ust. 3 pkt 2, wypłaca się po ustaleniu jej wysokości w najbliższym terminie wypłaty wynagrodzeń za pracę.

§ 6. Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia oraz premii w ramach wytycznych, zawartych w § 3 oraz w § 4, należy w szczególności brać pod uwagę warunki techniczne, trudności przygotowania i przeprowadzenia szkolenia oraz trudności w zakresie polepszenia wyników pracy, zwiększenia oszczędności materiałów zwłaszcza deficytowych.

§ 7. W przypadkach zwolnienia pracowników szkolących w szkołach przodownictwa pracy na czas szkolenia do pełnienia normalnych obowiązków wynikających z zawartych z nimi umów o pracę (§ 2 ust. 2), pracownicy ci powinni otrzymywać za czas tego szkolenia wynagrodzenie obliczone według zasad obowiązujących dla ustalenia wysokości wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy oraz premię (§ 3 ust. 1 pkt 2) za pomyślny wynik szkolenia.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1954 r.

Minister R. Piotrowski

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 144 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 1 lipca 1954 r.

INSTRUKCJA

w sprawie szkolenia kadr robotniczych w szkołach przodownictwa pracy.

I. Organizacja szkół przodownictwa pracy.

1. Szkoły przodownictwa pracy należy prowadzić w dwóch zasadniczych formach (co nie wyklucza możliwości tworzenia nowych form i typów organizacji tych szkół.

1) **Typ I**

a) przy pracach indywidualnych, gdy jeden przodownik pracy przekazuje swoje doświadczenia małej grupie robotników w zespołach od 1 — 10 robotników,

b) przy pracach zespołowych, gdy jeden przodujący zespół pracujący na samodzielnym stanowisku pracy bądź w brygadzie, przekazuje swoje doświadczenia innym zespołom. Zespół szkolonych nie powinien się składać z więcej niż 8 — 10 robotników, względnie 3 — 4 zespołów.

2) **Typ II**

(wyższa forma) — polega na upowszechnianiu wśród wszystkich robotników metod pracy kilku przodowników (lub kilku zespołów), uogólnionych na podstawie obserwacji i naukowych badań metodą inż. Kowalowa w jedną najbardziej oszczędną i ekonomicznie uzasadnioną metodę pracy.

2. W pracach zespołowych kierownikiem szkoły II typu może być prócz przodownika pracy instruktor zespołowych metod pracy lub majster.

3. Miejscem prowadzenia szkolenia powinien być zakład pracy w którym zatrudnieni są robotnicy szkoleni.

4. Kandydatów do szkół przodownictwa pracy należy dobierać spośród robotników tego samego zawodu, z uwzględnieniem zaawansowania w zawodzie i stopnia niewykonywania lub przekroczenia norm pracy.

5. W pracach zespołowych kandydatami do szkół przodownictwa pracy są poszczególne zespoły pracujące w brygadach bądź na odrębnych stanowiskach pracy, przy czym pożądanym jest, by na wykładach i pogadankach dotyczących organizacji miejsca roboczego i zabezpieczenia dostaw materiałów, udział brali brygadziści brygad transportowych.

6. Czas trwania szkolenia w szkołach przodownictwa pracy w zasadzie nie powinien przekraczać 1.5 miesiąca w tym czas zajęć ze szkolonymi nie powinien przekroczyć 30 godzin.

7. Organizowanie szkół przodownictwa pracy w zakładzie pracy należy do dyrektora lub jego zastępcy dla spraw technicznych (głównego inżyniera).

8. Do obowiązków dyrektora (kierownika) zakładu pracy należy:

1) ustalenie zadań dla których organizowana jest szkoła przodownictwa pracy,

2) zapewnienie niezbędnych warunków dla pomyślnej pracy szkoły jak np. zabezpieczenie odpowiedniego frontu, materiałów, narzedzi, organizacji miejsca pracy itp.

3) wyznaczenie spośród przodowników pracy (brygadzistów, instruktorów lub majstrów) pracownika szkolącego,

4) wyznaczenie spośród personelu inżynieryjno-technicznego konsultanta szkoły,

5) zatwierdzenie programu,

6) zawarcie umowy ze szkolącymi i konsultantami wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do zarządzenia.

9. Konsultant opracowuje wspólnie z pracownikiem szkolącym program i plan zajęć, pomaga szkolącemu w przygotowaniu się do zajęć, bierze w nich udział, pomaga szkolącemu w przekazywaniu jego doświadczeń i metod pracy szkolonym oraz współdziała w podsumowaniu rezultatów pracy szkoły przodownictwa pracy.

10. Uruchomienie szkoły I typu powinno być poprzedzone wyznaczeniem w charakterze konsultanta pracownika inżynieryjno-technicznego w celu przeprowadzenia opisu metody i sposobu pracy przodownika lub przodującego zespołu, a także pracy słuchaczy sporządzonego na podstawie wnikliwej obserwacji i chronometrażu najbardziej zasadniczych czynności w ich pracy.

Schemat opisu winien uwzględniać następujące elementy:

1) opis poszczególnych czynności i czas ich wykonywania i porównanie czasu i sposobu wykonywania tych czynności przez szkolonych i szkolących.

2) krótką charakterystykę miejsca pracy i urządzeń, gdzie pracuje przodownik pracy lub przodujący zespół, oraz opis używanych narzędzi,

3) dokładne szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób przodownik czy zespół osiągnął wysokie wskaźniki (wydajności, oszczędności, jakości), charakterystyczne szczegóły jego pracy, opisanie metod usprawniających, racjonalizujących technologię i organizację pracy na jego odcinku,

4) niezbędne wykresy, fotografie, obliczenia, sporządzone na podstawie foto-chronometrażowych danych i innych obserwacji pracy przodownika czy zespołu. Mogą być również stosowane uproszczone formy, metody oraz plany i programy szkół I typu.

11. Uruchomienie szkół II typu powinno być poprzedzone przez:

1) ustalenie zadań dla przeprowadzenie których organizowana jest szkoła,

2) wyznaczenie w charakterze konsultanta, pracownika inżynieryjno-technicznego,

3) wyznaczenie grupy przodowników pracy zatrudnionych przy jednakowych lub pokrewnych robotach dla zbadania metod ich pracy, przy pracach zaś zespołowych dla zbadania metod pracy kilku (w zasadzie 3-ch) zespołów,

4) przeprowadzenie badań i ustalenie najracjonalniejszej uogólnionej metody pracy w pracach in-

dywidualnych lub zespołowych w grupach robót danego zawodu (specjalności).
Szczegółowe badania przebiegu pracy każdego z wyznaczonych przodowników pracy bądź zespołu przeprowadza konsultant przez dokładny opis każdej z wykonywanych czynności, chronometraż i ustala najracjonalniejsze metody pracy.

5) a) W zjednoczeniach mogą być powoływane komisje organizacyjne w składzie: główny inżynier jako przewodniczący komisji, kierownicy odcinków budowlanych, kierownicy działów: technicznego i modernizacji i przedstawiciele (po jednym) Rady Zakładowej i Podstawowej Organizacji Partyjnej.
b) Komisja organizacyjna nadaje kierunek, w jakim należy studiować najlepsze metody pracy, ustala rodzaje robót, które należy objąć badaniem oraz kolejność tych badań, z uwzględnieniem rodzaju robót, od których należy zacząć, wyznacza najlepszych przodowników pracy (zespoły) z których metodami pracy należy się zapoznać oraz organizuje szkoły przodownictwa pracy, mające na celu zaznajomienie wszystkich robotników w wybranymi sposobami wykonywania robót.
c) Oceny ustalanej najracjonalniejszej metody pracy dokonuje się na konferencji technicznej, w której powinni brać udział kierownicy zainteresowanych działów produkcyjnych, majstrowie, racjonalizatorzy, przodownicy pracy lub robotnicy zespołów, których metody pracy były badane.
d) Po dokonaniu wyboru najracjonalniejszych metod pracy opracowuje się t.zw. „karty instrukcyjne", dotyczące wybranych sposobów pracy, które powinny być również zatwierdzane przez konferencję techniczną. Karta instrukcyjna zawiera szczegółowy opis czynności i chwytów wykonywanych przez przodownika pracy, lub przodujący zespół i jest następnie popularyzowana wśród robotników szkolonych, w celu upowszechniania przodujących metod pracy.
e) Wnioski konferencji podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora (kierownika) lub głównego inżyniera zakładu pracy.
f) Przodownicy i zespoły, których metody pracy zostały przyjęte za podstawę szkolenia i ustalenia najracjonalniejszej metody powinni również w celu jej opanowania w całości brać udział w szkoleniu, a przy praktycznych pokazach przekazywać swe uzupełnione doświadczenia szkolonym.

6) Uruchomienie szkoły II typu w pracach zespołowych nie w każdym przypadku musi być poprzedzone badaniami metod pracy zespołów wyrabiających wysokie normy w danym przedsiębiorstwie, gdzie szkoła przodownictwa ma być zorganizowana. Mogą one być również prowadzone w oparciu o wydawnictwa, w których opisywane są w sposób dokładny nowe metody pracy jak na przykład „Nowoczesne metody pracy w robotach murowych" oraz „Instrukcja zespołowego murowania w oparciu o metodę inż. Kowalowa", lub „Przez badanie metodą inż. Kowalowa do lepszych metod pracy" w wydaniu Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa itp. publikacje z zakresu nowoczesnych metod pracy. Personel szkolący tj. konsultant, przodownik pracy, instruktor zespołowych metod pracy i majster, powinien zapoznać się przed rozpoczęciem szkolenia z nowymi metodami pracy, które mają być rozpowszechniane wśród robotników.

II. Ramowy program nauczania w szkołach przodownictwa pracy.—

1. Tematyka zajęć w szkołach przodownictwa pracy powinna być przystosowana do potrzeb zakładu pracy, w którym przeprowadza się szkolenie i powinna uwzględniać specyfikę zakładu pracy.
2. Program zajęć w szkołach przodownictwa pracy powinien przewidywać:
   1) krótkie pogadanki szkolącego (przodownika pracy) o swoich metodach pracy i osiągniętych rezultatach,
   2) wykłady lub pogadanki konsultanta mające na celu teoretyczne uzasadnienie przekazywanych sposobów i metod pracy przez szkolącego (przodownika pracy lub przodującego zespołu),
   3) liczne pokazy sposobów i metod pracy demonstrowane przez szkolącego na swoim miejscu pracy lub na miejscu pracy szkolonych,
   4) praktyczne ćwiczenia uczących się robotników na miejscach pracy wg sposobów i metod pracy podanych przez szkolącego i pod jego nadzorem,
   5) rozpatrzenie przez szkolącego przy pomocy konsultanta, przyczyn błędów i braków w pracy szkolonych,
   6) praktyczne przyswajanie przez szkolonych nowych sposobów i metod pracy (t.zw. nawyków produkcyjnych — czas 1 — 4 tygodni),
   7) końcowe pogadanki przeprowadzone przez szkolącego i konsultanta dla podsumowania wyników szkolenia. Zajęcia wymienione w pkt 1, 2, 7, należy przeprowadzać z reguły bez odrywania szkolących i szkolonych od normalnych obowiązków, wynikających z zawartych z nimi umów o pracę.
3. Podstawą do opracowania programu zajęć jest opis metody i sopsobów pracy przodownika(lub kilku przodowników) pracy, którego doświadczenia są przekazywane, względnie opis sposobów i nowej metody pracy w pracach zespołowych.
   Opis ten powinien obejmować:
   1) techniczno-ekonomiczne wskaźniki szkolącego (przodownika pracy lub przodującego zespołu) i porównanie ich ze wskaźnikami robotników szkolonych,
   2) krótką techniczną charakterystykę miejsca pracy i urządzeń gdzie pracuje przodownik pracy lub przodujący zespół,
   3) dokładne, szczegółowe wyjaśnienia w jaki sposób przodownik lub zespół osiągnął wysokie wskaźniki (wydajności, jakości, oszczędności), charakterystyczne szczegóły jego pracy, opisanie metod a przede wszystkim nowych usprawniających i racjonalizujących technologię i organizację pracy na jego odcinku.
   Opis powyższy sporządza konsultant przy pomocy technika normowania pracy (o ile ten ostatni nie jest konsultantem).
4. W programie powinna być określona ilość teoretycznych zajęć pogadanek na każdy temat oraz ustalony porządek praktycznych pokazów, sposobów i metod pracy przodownika pracy.
5. Oprócz programu powinien być opracowany przez konsultanta wspólnie z pracownikiem szkolącym plan zajęć.—

pieczęć zakładu
Znak Nr . . . . . .

Załącznik Nr 2
do zarządzenia Nr 114
Ministra Budownictwa Miast i Osiedli
z dnia 1 lipca 1954 r.

UMOWA

Dnia . . . . 195. . . r. pomiędzy zakładem pracy (nazwa) . . . . reperezentowanym przez Ob. . . . . z jednej strony i z drugiej strony Ob. . . . . zatrudnionym w wydziale . . . . stanowiska . . . . zwanym w dalszym ciągu szkolącym oraz Ob. . . . . zatrudnionym w dział . . . . . . stanowisko . . . . . : zwanym w dalszym ciągu konsultantem, została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1. Szkolący przy pomocy konsultanta zobowiązuje się w okresie od dnia . . . . . . do dnia . . . . . . w ramach programu szkoły przodownictwa pracy przeszkolić . . . . (ilość) robotników wymienionych w załączniku do umowy w zakresie wykonywania według przodujących metod tj. . . . . następujących czynności (robót) . . . . w zawodzie . . . . kat. . . . . tak, aby po przeszkoleniu wymienieni robotnicy zwiększyli wyniki pracy w zakresie . . . . przeciętnie o . . . . . . %, tj. uzyskując wzrost wykonania z . . . . do . . . .

§ 2. Konsultant zobowiązuje się do udzielenia szkolącemu pomocy i wskazówek teoretycznych oraz do opracowania wspólnie ze szkolącym programu i planu za-

jęć i przeprowadzenia szkolenia zgodnie z postanowieniami § 1.

§ 3. Szkolenie odbywać się będzie przynajmniej . . . . razy w tygodniu i w okresie szkolenia wyniesie około . . . . godzin wykładów i zajęć poza godzinami (w godzinach pracy) wynikającym z umowy o pracę szkolącego i konsultanta.

§ 4. Szkolący za przeprowadzenie szkolenia otrzyma następujące wynagrodzenie:

1) wynagrodzenie za szkolenie w kwocie . . . . . zł za każdą godzinę szkolenia i zajęć płatną po zakończeniu szkolenia,
2) premię, której wysokość uzależniona jest od zwiększenia wyników uzyskanych przez każdego szkolonego w zakresie (kierunku) szkolenia. Wysokość premii ustala się na:
   a) . . . . . % nadwyżki uzyskanego zarobku przez każdego szkolonego wskutek poprawy wyników w okresie jednego (pierwszego) miesiąca po zakończeniu szkolenia w stosunku do miesięcznego zarobku przed szkoleniem (bez dopłat za godziny nadliczbowe i innych dodatków stałych).
   b) . . . . . . zł za poprawienie wyników o . . . . . . % w zakresie . . . . . .

Przy poprawieniu wyników w większym lub mniejszym stopniu premia ta ulega proporcjonalnej zmianie.

Wyżej ustalone premie (pkt 2 lit. a), b) nie mogą przekroczyć 100 zł za jednego wyszkolonego.

Indywidualne miesięczne wyniki i wynagrodzenie szkolonego przed rozpoczęciem szkolenia (bez dopłat za godziny nadliczbowe i innych dodatków stałych) zostały wymienione w załączonym wykazie. Premia wypłacona będzie po ustaleniu miesięcznych wyników po zakończeniu szkolenia.

§ 5. Konsultant za pomoc w przeprowadzeniu szkolenia otrzyma następujące wynagrodzenie:

1) wynagrodzenie za pomoc w prowadzeniu całej szkoły przodownictwa pracy w kwocie zł . . . .
2) premię za każdego przeszkolonego w wysokości . . . % . . . . premii obliczonej według zasad ustalonych w § 4 pkt 2.

§ 6. Wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w § § 4 i 5 dokonywane będą w terminach najbliższych wypłat wynagrodzenia za pracę.

. . . .

(podpis szkolącego) (podpis konsultanta) (podpis dyrektora zakładu pracy)

Załącznik do umowy

Wykaz robotników szkolonych w szkole przodownictwa pracy.

Według umowy z dnia .... 195..... r. znak .... Nr .... zostaną przeszkoleni niżej wymienieni robotnicy:

L. p.	Nazwisko i imię	Zawód	Kategoria	Wyniki szkolonego w m-cu				Wynik szkolenia
				przed szkoleniem		po szkoleniu		
				wynik pracy faktyczny	zarobek zł/godz.	wynik pracy faktyczny	zarobek	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

83

ZARZĄDZENIE Nr 147

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 5 lipca 1954 r.

w sprawie ograniczenia stosowania robót na trzy zmiany oraz zatrudnienia robotników w godzinach nadliczbowych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych i instalacyjnych.

(L. dz. D.XIII/1/54)

W celu wzmożenia walki o obniżkę kosztów własnych w budownictwie drogą ograniczenia stosowania robót na trzy zmiany oraz zatrudniania robotników w godzinach nadliczbowych zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Roboty na dwie albo na trzy zmiany mogą być prowadzone tylko w wyjątkowych i gospodarczo uzasadnionych przypadkach.

2. Roboty na dwie zmiany mogą być prowadzone za zgodą dyrektora właściwego centralnego zarządu (wojewódzkiego zarządu budowlanych przedsiębiorstw powiatowych)

3. Roboty na trzy zmiany mogą być prowadzone tylko za zgodą Ministra.

4. Wnioski o prowadzenie robót na trzy zmiany przedstawia centralny zarząd (wojewódzki zarząd budowlanych przedsiębiorstw powiatowych) do Ministra przez Departament Zatrudnienia i Płac.

5. Prowadzenie robót na drugą i trzecią zmianę nie może spowodować przekroczenia planu funduszu płac zjednoczenia (budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego).

§ 2. W oparciu o Narodowy Plan Gospodarczy centralne zarządy (wojewódzki zarząd budowlanych przedsiębiorstw powiatowych) otrzymują w kwartalnych planach operatywnych limit finansowy godzin nadliczbowych, mieszczący się w globalnym funduszu płac zatwierdzonym dla poszczególnych rodzajów produkcji.

§ 3. W ramach zatwierdzonych miesięcznych funduszów płac dla zjednoczeń (budowlanych przedsiębiorstw powiatowych) — centralne zarządy (wojewódzkie zarządy budowlanych przedsiębiorstw powiatowych) wydzielą kwoty na godziny nadliczbowe.

§ 4. Całkowita odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę godzinami nadliczbowymi ciąży na kierowniku budowy (robót) i dyrektorze zjednoczenia (budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego).

§ 5. Kierownicy budów (robót) do dnia 19 miesiąca poprzedzającego miesiąc produkcji zgłoszą w ramach planu operatywnego miesięczno-tygodniowego do zjednoczenia (budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego) — dział zatrudnienia i płac — zapotrzebowanie na godziny nadliczbowe, konieczne dla osiągnięcia zaplanowanej produkcji t.zn. godziny nadliczbowe potrzebne dla

a) usunięcia skutków awarii i opóźnień
b) prowadzenia robót bez przerwy ze względów technologicznych, bezpieczeństwa pracy lub działania siły wyższej.

§ 6. Po przeanalizowaniu wniosków kierowników budów (robót), zjednoczenie (budowlane przedsiębiorstwo powiatowe) przydziela część przyznanych godzin nadliczbowych w ramach przewidzianych na ten cel limitów finansowych, podając do wiadomości kierownika budowy (robót) łącznie z planem funduszu płac — na dany miesiąc — pulę godzin nadliczbowych i przewidziany na ten cel limit funduszu płac do dyspozycji kierownika budowy (robót), który na każde żądanie władz kontrolujących powinien przedstawić dokładne sprawozdanie z gospodarki przydzielonymi godzinami nadliczbowymi.

§ 7. Pozostały fundusz płac, przewidziany na godziny nadliczbowe pozostaje w dyspozycji dyrektora zjednoczenia (budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego), który przydziela go kierownikowi jednostki wykonawczej, w ciągu miesiąca realizacji w takich przypadkach jak:

a) prowadzenie robót załadunkowych i wyładunkowych jeśli jest to konieczne dla terminowego wykonania tych prac a nie ma możliwości zorganizowania pracy zmianowej
b) nieprzewidziane przeszkody które zakłóciły normalny tok produkcji i spowodowały konieczność wprowadzenia wydłużonego dnia pracy — gdy nie ma możliwości rozszerzenia frontu pracy lub wprowadzenia drugiej zmiany z tym, że wydanie decyzji na okres ponad 1 miesiąc wymaga uprzedniej zgody Ministra.

§ 8. W przypadku gdy zjednoczenie (budowlane przedsiębiorstwo powiatowe) nie mieści się w zaplanowanym funduszu płac na godziny nadliczbowe, a z przyczyn przewidzianych w § 7 zachodzi konieczność pracy w godzinach nadliczbowych — zjednoczenie (budowlane przedsiębiorstwo powiatowe) występuje z umotywowanym wnioskiem do centralnego zarządu (wojewódzkiego zarządu budowlanych przedsiębiorstw powiatowych), który szuka pokrycia w rezerwach pozostających do dyspozycji w innych zjednoczeniach (budowlanych przedsiębiorstwach powiatowych) i doplanowuje fundusz płac w pozycji godzin nadliczbowych w zjednoczeniu (budowlanym przedsiębiorstwie powiatowym) zainteresowanym w ciężar zjednoczenia (budowlanego przedsiębiorstwa powiatowego) w którym znajduje pokrycie.

§ 9. W przypadku kiedy centralny zarząd (wojewódzki zarząd budowlanych przedsiębiorstw powiatowych) nie ma możliwości dofinansowania godzin nadliczbowych we własnym zakresie a uzna za konieczne prowadzenie pracy w godzinach nadliczbowych występuje do Ministra z wnioskiem o przyznanie dodatkowych funduszów. Wniosek do Ministra musi być należycie umotywowany i może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach na budowach objętych uchwałami Rządu i zarządzeniem Ministra Budownictwa Miast i Osiedli. Termin złożenia wniosku ustala się na pięć dni przed planowanym rozpoczęciem pracy w godzinach nadliczbowych.

§ 10. Należy ściśle przestrzegać, aby wypłaty za przepracowane godziny nadliczbowe wypłacane były z funduszów na ten cel przeznaczonych. Niestosowanie się do powyższego traktowane będzie jako nadużycie.

§ 11. Niezależnie od obowiązku przestrzegania przepisów wynikających z zarządzenia, należy ściśle prestrzegać obowiązujące przepisy o czasie pracy i trybie prowadzenia przedłużonego czasu pracy oraz pracy nocnej.

§ 12. Systematyczną kontrolę wykorzystania przydzielonej ilości godzin nadliczbowych prowadzą działy wykonawstwa i zatrudnienia i płac.

§ 13. Tracą moc obowiązującą przepisy instrukcji Nr 9 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 16 sierpnia 1952 r. w sprawie ograniczenia stosowania robót na trzy zmiany oraz zatrudniania robotników w godzinach nadliczbowych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

§ 14. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 lipca 1954 r.

Minister **R. Piotrowski**

90

OKÓLNIK Nr 29

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 29 czerwca 1954 r.

w sprawie akcji odczytowej dla racjonalizatorów

(L. dz. D.VII/5/4067/54)

W celu ujednolicenia finansowania akcji odczytowej dla racjonalizatorów w przedsiębiorstwach, podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli zaleca się stosowanie norm wynagrodzenia ustalonych w tym zakresie przez Naczelną Organizację Techniczną z uwzględnieniem wytycznych podanych w okólniku.

§ 1. Akcja odczytowa dla racjonalizatorów powinna być organizowana przez kluby techniki i racjonalizacji przy współudziale komórki wynalazczości oraz koła Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

§ 2. 1. Tematem odczytów powinny być aktualne zagadnienia techniczne i organizacyjne, których omawianie pogłębiłoby wiadomości racjonalizatorów i skierowałoby ich myśl twórczą na zagadnienia ważne dla wykonania planu produkcyjnego i technicznego.

2. Tematyka odczytów powinna stać się podbudową techniczną do tematyki dla racjonalizatorów, ogłaszanej w biuletynach tematycznych.

3. W odczytach należy specjalnie zwrócić uwagę na tle zasadniczego tematu — na miejsce i możliwość dokonania racjonalizacji.

§ 3. Wszystkie wydatki osobowe i rzeczowe, związane z akcją odczytową, należy pokrywać z funduszów, przewidzianych na ten cel w planach kosztów przedsiębiorstwa w części przeznaczonej na finansowanie klubu techniki i racjonalizacji.

§ 4. 1. Ustala się następujące stawki za opracowanie i wygłoszenie referatu

a) za opracowanie wykładu, odczytu, referatu łącznie z przygotowaniem materiału w 1 egzemplarzu w postaci maszynopisu formatu A-4, jednostronnego z interlinią i marginesem 3 cm o objętości (1 egz.) od 6 do 12 stron — należy się autorowi wynagrodzenie w wysokości od 200 do 400 zł. Przy ustalaniu wynagrodzenia należy uwzględnić zarówno trudności tematu jak i poziom opracowania oraz objętość referatu
b) za każdorazowe wygłoszenie wykładu, odczytu, referatu (pkt a) przez samego autora lub przez prelegenta — przysługuje wynagrodzenie w wysokości od 18 — 36 zł za każdą rozpoczętą godzinę lekcyjną, trwającą 45 minut.

2. Prawo do wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b) przysługuje bez względu na to, czy autorem lub prelegentem jest pracownik macierzystego zakładu pracy, przy którym istnieje klub techniki i racjonalizacji lub innego zakładu pracy.

§ 5. Wynagrodzenia określone w § 4 podlegają opodatkowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 6. 1. Osobom określonym w § 4 ust. 2 przysługuje prawo do zwrotu kosztów, związanych z ewentualną delegacją ich na odczyt według norm, obowiązujących w tej mierze.

2. Koszta delegacji pokrywa zleceniodawca.

Minister **R. Piotrowski**

91

OKÓLNIK Nr 31

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 6 lipca 1954 r.

w sprawie usprawnienia gospodarki łożyskami tocznymi.

(L. dz. D.VIII/2-16/2511/54)

Stwierdzone zostało, że w niektórych przedsiębiorstwach resortu istnieją ukryte rezerwy magazynowe łożysk tocz-

nych, o których nie jest poinformowany resortowy dyspozytor tych łożysk — Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Sprzętowego Budownictwa Miejskiego.

Stan taki utrudnia w dużym stopniu gospodarkę łożyskami tocznymi w resorcie oraz stwarza w poszczególnych przedsiębiorstwach ukryty ponadnormatyw niechodliwych w danym zjednoczeniu łożysk tocznych.

Ażeby usprawnić i wprowadzić na właściwe tory gospodarkę łożyskami tocznymi w resorcie, zarządza się co następuje:

1. Wszystkie przedsiębiorstwa resortu Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, posiadające łożyska toczne, zgłoszą do Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Sprzętowego Budownictwa Miejskiego w terminie do dnia 15 sierpnia 1954 r. posiadany ponadnormatywny zapas magazynowy tych łożysk.
   Jako normatyw, który może być pozostawiony na magazynie przedsiębiorstwa, ustala się półroczny (180 dni) zapas łożysk potrzebnych do remontów i produkcji sprzętu budowlanego.
   W zgłoszeniu należy podać typ i nr katalogowy wg katalogu „Cebiloz".
2. Jeśli przedsiębiorstwo nie posiada żadnych rezerw łożysk tocznych należy w obowiązującym terminie przesłać odpowiedź negatywną.
3. Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Sprzętowego Budownictwa Miejskiego (P.Z.S.B.M.) będzie prowadziło racjonalną gospodarkę zgłoszonymi łożyskami oraz będzie realizowało uzasadnione zamówienia przedsiębiorstw bezpośrednio — z posiadanych zapasów magazynowych przedsiębiorstw lub w porozumieniu z Biurem Zbytu Łożysk Tocznych.
4. Dopuszczalne jest pobranie zgłoszonego do P.Z.S.B.M. łożyska przez przedsiębiorstwo posiadające dane łożysko w magazynie, należy jednak powiadomić o tym P.Z.S.B.M. w terminie 5-dniowym od daty pobrania łożyska z magazynu, aby P.Z.S.B.M. miało u siebie zawsze aktualny stan zmagazynowanych łożysk tocznych.
5. Zamówienia poszczególnych przedsiębiorstw na łożyska toczne kierowane wprost do Biura Zbytu Łożysk Tocznych bez potwierdzenia P.Z.S.B.M. nie będą realizowane.
6. Nakładam obowiązek okresowego kontrolowania stanów magazynowych łożysk tocznych przedsiębiorstw przez centralne zarządy nadzorujące te przedsiębiorstwa.
7. Okólnik wchodzi w życie z dniem 10 lipca 1954 r.

Minister w/z **J. Żakowski**

92

PISMO OKÓLNE Nr 58

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 28 czerwca 1954 r.

w sprawie zasad obrotu opakowaniami stosowanymi przy dostawach towaru.

(L. dz. CZZ-23/18468/54.)

W związku z zarządzeniem Nr 327 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 17 grudnia 1953 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami otrzymywanymi przy dostawach towaru (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 24 poz. 222), Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli — Centralny Zarząd Zaopatrzenia przypomina centralnym zarządom o konieczności wydania odpowiednich poleceń nadzorowanym jednostkom, zmierzających do umożliwienia przedstawicielom resortów upoważnionych zarządzeniem właściwych ministrów do przeprowadzania kontroli wykonania przepisów o gospodarowaniu opakowaniami.

Jednostki nadzorowane przez centralne zarządy objęte obowiązkiem zwrotu lub odsprzedaży opakowań powinny udostępniać przedstawicielom, zaopatrzonym w odpowiednie upoważnienia, przeprowadzenie kontroli, a w szczególności zezwolić im na wstęp do magazynów i innych pomieszczeń oraz udzielać im informacji i wyjaśnień.

Jednocześnie Centralny Zarząd Zaopatrzenia zawiadamia, że Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego — Departament Metali Nieżelaznych pismem znak: KPO-W/54/880 stwierdziła przetrzymywanie przez odbiorców i użytkowników pustych bębnów kablowych co powoduje:

— opóźnienie ekspedycji gotowych kabli,
— konieczność dodatkowych przydziałów drewna na produkcję bębnów,
— uszkodzenia bębnów przez niewłaściwe przechowywanie,
— zamrażanie środków obrotowych.

W związku z powyższym Centralny Zarząd Zaopatrzenia przypomina o konieczności przestrzegania zarządzenia Ministra Przemysłu Maszynowego z dnia 11 września 1953 r. (Mon. Pol. Nr A-94 poz. 1312) w sprawie zasad obrotu opakowaniami stosowanymi przy dostawach towaru dokonywanych przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Maszynowego oraz ustalonych terminów zwrotu wypożyczonych bębnów kablowych.

Dyrektor Naczelny **B. Neumann**

KOMUNIKAT I

W Dzienniku Ustaw ogłoszono:

W Nr 30 z 30.V.54 r. poz. 116 dekret z 25.VI.54 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

poz. 119 rozporządzenie Przewodniczącego PKPG z 19.VI.54 r. w sprawie zatwierdzenia norm państwowych ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny dotyczący materiałów ogniotrwałych.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-56 z 12.VII.54 poz. 769 okólnik Nr 132 Prezesa Rady Ministrów z 8.VI.54 w sprawie wojewódzkich punktów informacyjnych o szkolnictwie zawodowym.

W Nr A-58 z 18.VI.54 r. poz. 780 uchwałę Prezydium Rządu Nr 317 z 18.V.54 r. w sprawie zasad przydziału odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej.

W Nr A-59 z 22.VI.54 r. poz. 790 uchwałę Rady Ministrów Nr 319 z 18.V.54 r. w sprawie organizacji terenowej służby architektoniczno-budowlanej.

poz. 792 uchwałę Prezydium Rządu Nr 269 z 8.V.54 r. w sprawie spółdzielni mieszkaniowych i zadań spółdzielczości w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

poz. 793 uchwałę Prezydium Rządu Nr 270 z 8.V.54 r. w sprawie pomocy państwa dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

W Nr A-60 z 25.VI.54 r. poz. 796 zarządzenie Nr 139 Prezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego P.K.P.G. z 14.VI.54 r. zmieniające zarządzenie z 11.VI.1953 r. w sprawie zasad planowania i rozliczania dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników zamiejscowych oraz ustalenia wysokości tych kosztów w produkcji budowlano-montażowej.

poz. 797 zarządzenie Nr 140 Prezesa Rady Ministrów z 15.VI.54 zmieniające zarządzenie z 21.I.52 r. w sprawie czasu trwania, trybu odbywania, planowania oraz zasad opłacania praktyk zawodowych, wakacyjnych i dyplomowych uczniów szkół zawodowych i studentów szkół wyższych.

poz. 804 zarządzenie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z 11.VI.54 r. zmieniające zarządzenie z 19.VII.52 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz skarbu państwa oraz niektórych kategorii osób prawnych.

poz. 805 okólnik Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 9.VI.54 r. w sprawie prawa do jednego lub dwóch dni wolnych w ciągu roku dla pracownic utrzymujących małoletnie dzieci.

W Nr A-61 z 29.VI.54 r. poz. 809 uchwałę Rady Ministrów Nr 401 z 22.VI.54 r. w sprawie zasad ustalania cen jednostkowych na roboty budowlano-montażowe na które nie ma opracowanych kosztorysów całkowitych lub częściowych.

poz. 816 okólnik Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 2.VI.54 r. w sprawie określania wysokości premii za czas urlopu.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Plac Dzierżyńskiego 3/5.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli prenumerata roczna — 36 zł. Cena pojedyńczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział miejski Warszawa, Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 1529 — 91 — 134 część 6, dział 5, rozdział 17, wpływy z wydawnictw. —

Cena 1 zł 50 gr.

ODBIORCA:

P.W.W.R.N. — Warszawa. 1954.
Drukarnia Akcydensowa, W-wa, Tamka 3. 3500. Zam. 1632 z dn. 20/VII.54. Podpis do druku 10.VIII.54. Druk ukończ. 16.VIII.54. Obj. 3/4 ark. druku. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/60 g. 5-B-18423.